

3. Шаблій О.І. Деякі теоретико-методологічні дослідження депресивних регіонів України / О.І. Шаблій, О.І. Вісьтак // Проблеми розвитку депресивних територій: матер. міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2007. – С. 116-117.

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ КОГНІТИВНОГО РОЗВИТКУ

*Пашкевич М.С., д.е.н., доц., завідувач кафедри обліку і аудиту,
Чуриканова О.Ю., к.е.н., доц., доцент кафедри економічної кібернетики та
інформаційних технологій,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

На сучасному етапі розвитку економіки загально прийнято вважати, що регіональна економіка та економіка взагалі знаходяться на так званому перехідному етапі до нової економіки – «економіки знань» [1]. Але помилковим буде вважати, що до основи нової регіональної економіки покладено виключно здобуття нових знань та розробка нової високотехнологічної продукції з високими споживчими властивостями. Нова регіональна економіка знань це, перш за все, широке та високоефективне використання нових знань в усіх сферах народного господарства та в усіх сферах людської діяльності.

Якщо поглянути на здобуті людиною в процесі життя знання, то вони складаються з [1]:

- освіти;
- накопиченого досвіду;
- наявності у власності об'єктів авторського і що дорівнюється до нього права;
- репутація особистості;
- відомість людини в соціумі і професійних кругах.

Уся сукупність здобутих людиною знань виступає у своєму роді його інтелектуальним капіталом, який він накопичує протягом життя інвестуючи власні кошти в свою освіту, або за рахунок держави. Такий інтелектуальний капітал людини в економічному сенсі виступає предметом ринкових відносин між особистістю і підприємством, або суспільством якому особистість представляє свої знання. Таким чином, можна сказати, що кожна людина, яка віддає свої знання в платне користування, створює своєю працею певну частину національного багатства країни.

Поступово, чим більш розвинутим в аспекті знань стає суспільство можна спостерігати дві взаємопов'язані тенденції в трендах регіональних економік розвинутих країн [2, 3]:

1. в сукупному національному багатстві країни зростає частка саме людського капіталу, в той час як частки виробленого та природного капіталу падають;

2. росте внесок у валовий внутрішній продукт (ВВП), а, отже, в людський капітал країни, високотехнологічних (тобто найбільш інтелектуальних) галузей економіки, успіх яких визначається внеском громадян, які мають вищу освіту.

Сьогодні швидкість оновлення знань вже досягла одного циклу в три-п'ять років і продовжує зростати, нове знання в найближчій перспективі буде потрібно практично для кожної наступної розв'язуваної працівником задачі. Знання, отримані студентами на першому році навчання, до завершення навчання вже певною мірою втрачають свою актуальність. Це призводить до значних змін у характері праці та навчанні переважної більшості громадян - переході до безперервного виробничо-освітнього процесу, причому, в значній мірі, в інформаційних середовищах. Знання стає не тільки одним з провідних сегментів виробництва, накопичення і товарного обміну, а й ведучим «виробничим інструментом», причому не тільки при використанні нового знання, а й при створенні будь-якого товару. Сам процес праці стає, в основному, когнітивним, тобто пов'язаним зі споживанням знань, необхідних для вирішення виробничих завдань, і створенням нових знань.

Деякі вчені та практики підкреслюють, що знання являють собою результат розумової діяльності і існують тільки в головах людей, що будь-яка форма подання знань (тверда копія, цифровий носій, людина) лише в певних умовах може стати знаннями в голові одержувача цієї інформації. Найважливішою частиною управління знаннями виступають технології розповсюдження, адаптації, конвертації та використання неявних знань, які тісно переплетені з емоціями, принципами, прихильністю та ін. [4, 5].

Аналізуючи вище сказане слід відмітити, що, в суспільстві майбутнього переважна більшість економічно активного населення буде вести когнітивну діяльність як в процесі навчання, так і протягом усього економічно активного життя. Саме ці люди будуть складати людський капітал регіонів країни.

Таким чином, когнітивна діяльність людини, обумовлена рівнем розвитку вищої освіти, стає, тим самим, ключовим фактором економічного зростання та розвитку соціуму, і визначає престиж і місце держави в сучасному світі.

Отже, когнітивний підхід до вирішення будь-яких економічних задач в тому числі й регіональних стає актуальним питанням в умовах сучасності.

На регіональному рівні застосування когнітивного підходу може стати ефективним інструментом при вирішенні задач пов'язаних із управлінням економічним розвитком регіонів та формуванням регіональної політики, інноваційним розвитком регіонів, визначенням пріоритетів соціально-економічного розвитку, поліпшення регіонального інвестиційного клімату, тощо.

Когнітивна регіональна економіка є одним з перспективних напрямків розвитку економіки та прикладної когнітивної науки [6, 7]. Предметом когнітивної регіональної економіки є вивчення процесів оцінки, вибору і прийняття рішень людиною в економічній діяльності та пояснення природи еволюції організацій і соціальних інститутів в умовах структурної невизначеності. Подібно психології, нейробіології і філософії, когнітивна регіональна економіка як і економіка в цілому

спирається на розуміння розумової активності людини і розробляє свої моделі у зв'язку з цими науками та їх прогресом.

Структурно, методологічно і технологічно когнітивна регіональна економіка пов'язана з методами штучного інтелекту та управління знаннями в економіці.

Список літератури:

1. Боревская Н.Е. Эпоха «экономики знаний»/ Н.Е. Боревская // Поиск. - 2001. - №26. - С.10.
2. Коротаев А.В. Законы истории. Математическое моделирование исторических макропроцессов. Демография, экономика, войны / А.В. Коротаев, А.С. Малков, Д.А. Халтурина / Отв. ред. Н.Н. Крадин. М.: КомКнига, 2005. - 344 с.
3. Maddison A. Monitoring the World Economy, 1820–1992 / A. Maddison. Washington, DC: Organization for Economic Cooperation and Development, 1995. - 255 p.
4. Нонака И. Компания – создатель знания. Зарождение и развитие инноваций в японских фирмах / И. Нонака, Х. Такеучи : пер. с англ. – М. : ЗАО «Олимп-Бизнес», 2011. - 384 с.
5. Topol R. Cognitive Economics: New Trends/ R. Topol, B. Walliser. – Elsevier Science, 2007. - 278 p.
6. Walliser B. Cognitive Economics / B. Walliser. – Springer, 2008. – 185 p.
7. Ross D. Economic Theory and Cognitive Science: Microexplanation / D. Ross. - The MIT Press, 2007. – 454 p.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРАВЛІННЯ В ЛІСОВОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

*Бокоч В.В., к.с.-г.н., доцент кафедри лісівництва,
Державний ВНЗ «УжНУ», м.Ужгород, Україна*

Стандарт управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку розроблено щодо системи ведення лісового господарства постійних користувачів земельних ділянок лісового фонду України, які підтримують розвиток і поширення лісової сертифікації, багатоцільове, невиснажливе та безперервне лісокористування, незалежно від їх відомчої приналежності та форм власності на основі принципів і критеріїв Лісової опікунської ради (FSC) та у відповідності до керівництва для національних ініціатив із розробки стандартів FSC з урахуванням Пан-європейських критеріїв та індикаторів сталого управління лісами [4].

Управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку передбачає гармонізацію в просторі економічних, екологічних і соціальних аспектів лісогосподарської діяльності з метою збереження, невиснажливого використання лісів, підтримки та відтворення широкого спектру природних і суспільних функцій у довгостроковій перспективі. Метою Протоколу про стале управління лісами до